

6. Mitume Mbele ya Baraza la Wayahudi

Matendo 5:12-42

Baada ya kifo cha Anania na Safira, mitume waliendelea kufanya ishara na maajabu mengi. Walikuwa wakikutana mahali pa kukutania kando ya Hekalu, na waumini wengi waliongezwa kwenye hesabu yao, wanaume kwa wanawake. Watu wengi walikuwa wakitoka katika miji ya jirani wakiwaleta wagonjwa na wenye pepo, hata wakiwaweka katika mikeka barabarani ili kivuli cha Petro kiwapite alipokuwa akipita. Na wote wakaponywa.

Wakati huo kuhani mkuu akasimama pamoja na Masadukayo, wakajaa wivu, wakawakamata mitume na kuwaweka gerezani. Lakini wakati wa usiku malaika wa Bwana alifungua milango ya gereza, akawatoa nje, akisema, "Nendeni mkasimame Hekaluni na kuwaambia watu maneno yote ya Uzima huu." Na waliposikia, waliingia Hekaluni kulipopambazuka, wakaanza kufundisha.

Kuhani mkuu na baraza la Wayahudi walipokusanyika siku iliyofuata waliwaita mitume waletwe kwao.–Hawakuwakuta gerezani, ingawa walinzi walikuwa pale na milango imefungwa. Walichanganyikiwa sana ripoti ilipowafikia ikisema kwamba mitume walikuwa hekaluni wakifundisha wengine. Askari wakaenda na kuwaleta, lakini si kwa nguvu, kwa maana waliogopa kupigwa mawe na watu.

Wakati huo Kuhani Mkuu akawauliza, akisema, Tuliwaagiza sana msifundishe kwa jina hili, lakini hapa mmejaza mafundisho yenu Yerusalemu, na mnatupa hatia kwa ajili ya damu ya mtu huyu.

Petro akamjibu, "Imetupasa kumtii Mungu kuliko wanadamu. Mungu wa baba zetu alimfufua Yesu ambaye ninyi mlimwua kwa kumtundika juu ya mti. Mungu alimkweza mkono wake wa kuume, awe kiongozi na Mwokozi, awape Israeli toba na msamaha wa dhambi. Na sisi tu mashahidi wa mambo haya, na Roho Mtakatifu ambaye Mungu amewapa wote wanaomtii."

Waliposikia hivyo walikasirika na kutaka kuwaua. Wakati huo Mfarisayo mmoja na mwalimu aitwaye Gamalieli alisimama na kuzungumza na Baraza la Kiyahudi baada ya kuwaweka nje mitume. Aliwakumbusha kuhusu watu wengine walioinuka wakidai kuwa ni Masihi na jinsi kila harakati zao zilivyofeli. Kisha akawaonya viongozi wengine, akisema, "Jiepusheni na watu hawa, kwa maana ikiwa shauri hili ni la mwanadamu, litashindikana; lakini ikiwa limetoka kwa Mungu, hamtaweza kuwaangusha, hata mkaonekana kuwa mnampinga Mungu.

Baraza lilichukua ushauri wa Gamalieli, likawaita mitume ndani na kuwapiga, na kuwaamuru wasiseme kwa jina la Yesu.

Mitume wakatoka nje ya baraza, wakishangilia kwa kuwa wamehesabiwa kuwa wamestahili kuaibishwa kwa ajili ya Jina la Yesu. Kisha wakaendelea kufundisha na kuhubiri kwa jina lake katika hekalu na pia nyumba kwa nyumba.

UTANGULIZI: (Uliza swali la kabla ya hadithi kujadili wawili wawili au kama kikundi.)

- **Fikiria wakati fulani maishani mwako ulipopitia wivu? Kwa nini ulikuwa na wivu?**

SIMULIZI: Simulia hadithi na mjifunze pamoja kama kikundi kupitia marudio mengi.

MJADALA BAADA YA HADITHI: Ongoza mjadala unaoongozwa na maswali haya:

TOLEO LA MUHTASARI (ili mwalimu atumie anapofundisha)

Maelezo: Nini kilitokea? Ili kuona ni kweli gani tunaweza kujifunza.

- **Ni mambo gani yalikuwa yakitendeka kwa kanisa baada ya kifo cha Anania na Safira? Je, hii inatufundisha nini?**
- **Je, unafahamu nini kuhusu Masadukayo na chama chao? Namna gani kuhani mkuu?**
- **Je, viongozi hawa wa kidini waliitikiaje? Majibu yao hayakuwa nini? Unafikiri ni kwa nini walikuwa na wivu na hasira?**
- **Mungu aliwasaidiaje mitume katikati ya mnyanyaso? Je, aliwaagiza mitume wafanye nini? Hakuwaruhusu wafanye nini? Waliitikiaje maagizo yake? Je, hii inatufundisha nini?**
- **Je, ni baadhi ya majibu gani tofauti kwa miujiza ambayo Mungu alikuwa akifanya kupitia mitume?**
- **Je, askari waliwatendeaje mitume mara ya pili - baada ya kupatikana wakifundisha Hekaluni badala ya vyumba vyao na watu? Kwa nini?**
- **Kuhani Mkuu alitoa mashtaka gani kwa mitume? Je, mashtaka yao yalikuwa ya kinafiki vipi?**
- **Petro alijibuje? Mtazamo wake ulikuwa upi? Maneno yake yalikuwa nini? Tunaweza kujifunza nini kutoka kwake hapa?**
- **Viongozi wengi wa Wayahudi waliitikiaje maneno ya Petro? Mungu alimtumia nani ili kupunguza hasira yao? Je, hii inatufundisha nini kuhusu Mungu?**

- Wanafunzi walipoitwa warudi, wakapigwa, na kuonywa tena wasiendeleo kusema juu ya Yesu, waliitikiaje? Je, hii inatufundisha nini?

Muhtasari: Tunajifunza nini hapa kutoka kwa kanisa la kwanza? Ni amri gani au mifano gani ya kufuata inapatikana katika hadithi hii. Ni zipi ambazo bado zinatumiwa kwetu leo?

- Shiriki Maneno ya Uzima : Zungumza Neno la Mungu kwa uwazi.
- Tarajia mateso .
- Msikilize Mungu kuliko wanadamu .
- Mtegemee Roho Mtakatifu.
- Ishi/ongea kwa ujasiri hata katikati ya mateso .
- Jenga kanisa juu ya msingi wa
 - Neno la Mungu
 - Roho wa Mungu
- Mtegemee Mungu ajenge kanisa lake na kulikuza .
- Kutana pamoja na kuhubiri/fundisha kanisa zima pia vikundi vidogo .

Utekelezaji wa Jumla: (jadili na kikundi kizima)

- Wakristo wanakabili mateso ya aina gani leo? Vipi karibu nawe?
- hali gani zinaweza kuwaongoza Wakristo kwa aina ya hasira na wivu tunaouona kwa viongozi wa kidini katika hadithi hii? Je! ni kwa jinsi gani ujumbe wa injili wa toba na imani unaweza kutusaidia kupambana na hasira na wivu?
- Ni lini tunathamini usalama na usalama wetu kuliko Injili na Agizo Kuu? Je, hadithi hii inawezaje kututia moyo kuwa na ujasiri kwa ajili ya Injili?

Utekelezaji wa Kibinafsi:

- Unakabiliwa wapi na mateso katika maisha yako mwenyewe? Je, umewahi kufurahia kuhesabiwa kuwa unastahili kuteseka kwa ajili ya Kristo? Ni kwa njia gani ukweli wa injili unaweza kukusaidia kukutia moyo?
- Unaona wapi wivu au hasira katika maisha yako? Je, ni kwa jinsi gani ujumbe wa injili wa toba na imani unaweza kukusaidia?

TOLEO KAMILI (ili mwalimu atumie kujisomea katika maandalizi)

Acheni tuchunguze maelezo tunayoona yakieleza yaliyotukia katika hadithi ili kuona ni kweli gani tunaweza kujifunza.

- **Ni mambo gani yalikuwa yakitendeka kwa kanisa baada ya kifo cha Anania na Safira? Je, hii inatufundisha nini?**
 - Mitume waliendelea kufanya ishara na maajabu. Watu wengi walikuwa wanakuja kuponywa na kuweka imani yao kwa Yesu.
 - Mungu alikuwa akiendelea kulianzisha kanisa lake. Alifanya mambo ya miujiza kupitia kwa mitume kama njia ya kuunga mkono na kutekeleza ujumbe wa injili kama njia ya kusaidia kuanzisha na kuimarisha kanisa la kwanza. Ni muundo unaorudiwa katika Matendo yote.

- **Je, unafahamu nini kuhusu Masadukayo na chama chao? Namna gani kuhani mkuu?**
 - Saddusi ilizingatiwa kuwa huru zaidi kuliko Mafarisayo, wakikubali tu Torati (vitabu vitano vya kwanza vya AK) kama Maandiko. Hawakuamini katika malaika, zawadi zisizo za kawaida, ufufuo, uzima wa milele, mbinguni, au motoni. (Ona Matendo 23:8)

- **Je, viongozi hawa wa kidini waliitikiaje? Majibu yao hayakuwa nini? Unafikiri ni kwa nini walikuwa na wivu na hasira?**
 - Hawakuamini au hata kuvumilia harakati za waumini.
 - Kuhani mkuu na Masadukayo walikuwa na wivu.
 - Wakawakamata mitume na kuwaweka katika gereza la watu wote.
 - Mithali 6:34 husema kwamba wivu humfanya mtu kuwa na hasira na kukosa rehema. Kwa hivyo labda viongozi walikuwa wakifikiria, "Umati unapaswa kukusanyika karibu nasi badala yao." Kuogopa kupoteza sifa, heshima, ushawishi.
 - Viongozi wa dini wamejawa na hasira za wivu kwa sababu imani zao zinapingwa na wanapoteza madaraka.

- **Mungu aliwasaidiaje mitume katikati ya mnyanyaso? Je, aliwaagiza mitume wafanye nini? Hakuwaruhusu wafanye nini? Waliitikiaje maagizo yake? Je, hii inatufundisha nini?**
 - Waliwekwa gerezani lakini usiku malaika wa Bwana alifungua milango ya gereza na kuwatoa nje. Hakuwa na wajifiche ili kujilinda. Badala yake alisema,
 - "Nendeni mkasimame hekaluni na kuwaambia watu maneno yote ya Uzima huu." **Maisha aliyokuwa anayazungumza ni yapi?**
 - Wokovu na msamaha wa dhambi kupitia toba na imani katika Yesu. Na baraka zote zinazokuja nayo.
 - Walitii na kuingia hekaluni kulipopambazuka na kuanza kufundisha, kufanya jambo lile lile lililowafanya wakamatwe hapo kwanza.
 - Waliona jinsi Mungu alivyokuwa mwaminifu katika kuwalinda na kuwatia nguvu, na badala ya kujificha kwa woga, walimwamini kwa maisha yao na mara moja wakarudi hadharani kutangaza Habari Njema!

- Mungu alitumia kitu kile ambacho Masadukayo hawakuamini, yaani, malaika, kuwaokoa watu wake. Mungu alikuwa akiwafundisha wanafunzi wake kwamba anaweza kuwakomboa watumishi wake kutoka katika ukandamizaji wa ulimwengu wakati wowote anapoona inafaa.
 - Maandiko yanasema kwamba mawimbi ya mateso au majaribu yanapokuja, Mungu anaweza kutukomboa akipenda. Sio tu kwamba mitume walikombolewa kwa njia ya kimungu, walipewa agizo la kimungu. Walipaswa kushikilia msimamo wao, kusimama imara, na kutoa ujumbe mzima wa maisha mapya katika Kristo.
 - Walikuwa wakiishi maisha ya kumtegemea Roho Mtakatifu.
- **Ni yapi yalikuwa baadhi ya majibu tofauti kwa miujiza ambayo Mungu alikuwa akifanya kupitia mitume?**
 - Wengi walikuja kwa msaada. Wengine wengi waliamini ujumbe wa Injili.
 - Wengine, kama askari na viongozi, walichanganyikiwa au hasira au woga.
- **Askari waliwatendeaje mitume mara ya pili - baada ya kupatikana wakifundisha Hekaluni badala ya vyumba vyao na watu? Kwa nini?**
 - Askari walizileta kwa viongozi, lakini si kwa nguvu. Mitume waliungwa mkono na watu na waliogopa kupigwa mawe nao.
- **Kuhani Mkuu alitoa mashtaka gani kwa mitume? Je, shutuma zao zilikuwa za kinafiki vipi?**
 - Waliwashutumu kwa kukataa kutii amri zao za kutohubiri fundisho hili jipya na kuwashutumu kwa kuwalaumu kwa kifo cha Yesu?
 - Kwa hakika walikuwa viongozi wa kidini waliosema- “Damu yake na iwe juu yetu na watoto wetu” nyuma katika Mathayo 27:25, lakini sasa wanakataa kuchukua jukumu la kifo chake.
- **Petro alijibuje? Mtazamo wake ulikuwa upi? Maneno yake yalikuwa nini? Tunaweza kujifunza nini kutoka kwake hapa?**
 - Petro akamjibu, "Imetupasa kumtii Mungu kuliko wanadamu. Mungu wa baba zetu alimfufua Yesu ambaye ninyi mlimwua kwa kumtundika juu ya mti. Mungu alimpandisha mkono wake wa kuume, awe kiongozi na Mwokozi, awape Israeli toba na msamaha wa dhambi. Na sisi tu mashahidi wa mambo haya, na Roho Mtakatifu ambaye Mungu amewapa wale wanaomtii." Je, inatufundisha nini kwamba Petro alisema maneno haya?
 - Petro ana ujasiri mkubwa wa kumtii Mungu badala ya kuogopa wanadamu kwa sababu anajua ukweli. Yuko tayari kuhatarisha uhai wake juu ya uhakika wa kwamba Mungu alimfufua Yesu kutoka kwa wafu na kwamba aliitwa na Mungu awape watu toba na msamaha wa dhambi kupitia Yesu.
 - Ijapokuwa hatari na upinzani, hawakujadiliana au kuafikiana na kuhani mkuu kwa ajili ya kujistarehesha binafsi au hata kwa ajili ya maisha yao.
 - Pia anadai kuwa shahidi wa mambo haya pamoja na Roho Mtakatifu. Tunaona kwamba roho takatifu inatolewa kwa wale wanaomtii. **Tunajua kwamba ni kwa neema kwa njia ya imani tunakuwa waamini na sasa**

inasema tunapata Roho Mtakatifu kwa wale wanaotii. Je, tunawezaje kuelewa hili vizuri zaidi?

- Kwa wale ambao wameweka imani yao kwa Yesu kweli itawaongoza kwenye utii. Imani inaongoza kwenye utii. Kwa hiyo kama huna utii wowote, basi inaweza kukuonyesha kwamba hukuweka imani yako kwa Yesu. Maisha yetu yanapaswa kuonyesha aina fulani ya mabadiliko kupitia imani yetu.
 - Waefeso 1:13 inatuambia tulipomwamini Yesu tulitiwa muhuri na Roho Mtakatifu aliyeahidiwa.

● **Viongozi wengi wa Wayahudi waliitikiaje maneno ya Petro? Mungu alimtumia nani ili kutuliza ghadhabu yao? Je, hii inatufundisha nini kuhusu Mungu?**

- Walikasirika na kutaka kuwaua. Lakini kiongozi wa kidini aliyeheshimika aitwaye Gamalieli akasimama na kuzungumza nao, akiwaambia, "Jiepusheni na watu hawa, kwa maana ikiwa mpango huu ni wa mwanadamu, utashindwa;
- Mungu alimtumia Gamalieli kusema hekima na kuwatuliza viongozi. Tunaona alifanya hivyo kwa kuwaweka Petro na mitume nje kwa nini alifanya hivi. Hakuwa akijaribu kuwaaibisha viongozi mbele ya mitume bali aliwarekebisha tofauti
- Gamalieli alikuwa na hekima ya kutosha kujua na kuelewa kwamba mipango ya Mungu haitashindwa kamwe. Yeye ni mwaminifu na atatimiza ahadi zake.

● **Wanafunzi walipoitwa warudi, wakapigwa, na kuonywa tena wasiendelee kusema juu ya Yesu, waliitikiaje? Je, hii inatufundisha nini?**

- Walifurahi kwa kuhesabiwa kuwa wamestahili kuteswa kwa kudharauliwa kwa ajili ya Kristo. Walipuuza vitisho vya viongozi na wakaendelea kufundisha katika jina la Yesu, wakimtii Mungu kuliko wanadamu.
- Kumjua Kristo kulikuwa na thamani sana kwao hivi kwamba wanafunzi walikuwa tayari kupigwa badala ya kuridhiana na ukweli wa injili. Waliteseka kwa kupigwa kwao kwa furaha kuu ya nafasi ya kumtumikia Yesu, Mwokozi ambaye maisha yao yalidaiwa kwake.
- Mathayo 5:10 - "Heri wanaoudhiwa kwa ajili ya haki."

Muhtasari: Tunajifunza nini hapa kutoka kwa kanisa la kwanza? Ni amri gani au mifano gani ya kufuata inapatikana katika hadithi hii. Ni zipi ambazo bado zinatumika kwetu leo?

- **Shiriki Maneno ya Uzima :** Zungumza Neno la Mungu kwa uwazi. Malaika anawaamuru na kuwaambia, **"Nendeni mkasimame hekaluni na kuwaambia watu maneno yote ya Uzima huu."**
 - Sio tu kwamba mitume walikombolewa kwa njia ya kimungu, walipewa agizo la kimungu . Walipaswa kushikilia msimamo wao, kusimama imara, na kutoa ujumbe mzima wa maisha mapya katika Kristo.
- **Tarajia mateso.** Shetani na ulimwengu daima watapinga tangazo linaloongozwa na Roho na kuishi nje ya Neno la Mungu.

- **Msikilize Mungu kuliko wanadamu .**
- **Mtegemee Roho Mtakatifu.**
- **Ishi/ongea kwa ujasiri hata katikati ya mateso .**
- **Jenga kanisa juu ya msingi wa**
 - **Neno la Mungu**
 - **Roho wa Mungu**
- **Mtegemee Mungu ajenge kanisa lake na kulikuza .**
- **Kutana pamoja na kuhubiri/kufundisha-** kanisa zima lakini pia katika vikundi vidogo katika nyumba zetu.

Utekelezaji wa Jumla: (jadili na kikundi kizima)

- **Wakristo wanakabili mateso ya aina gani leo? Vipi karibu nawe?**
-
- **Ni hali gani zinaweza kuwaongoza Wakristo kwa aina ya hasira na wivu tunaouona kwa viongozi wa kidini katika hadithi hii? Je! ni kwa jinsi gani ujumbe wa injili wa toba na imani unaweza kutusaidia kupambana na hasira na wivu?**
 - Wivu unapomtembelea mchungaji unaonekana kupata mwitikio mkubwa kuliko wako umefanya kwa miaka.
 - Kulinganisha na huduma za watu wengine, misheni, makanisa
 - Kuona mchungaji mwingine akitendewa vyema na kusanyiko lake - malipo bora, kutoa gari au karo ya shule.
 - Ulinganisho wa elimu au cheo.
 - Wengine wanapata fursa katika huduma ambazo mimi sipati
- **Injili inasaidia! Wanafunzi walisimama imara na hawakuwa na wivu kwa sababu ya lengo la imani yao, Yesu .** Walijua kwamba Yesu alikuwa amechukua hasira ya watu juu yake mwenyewe na pia wivu tayari. Walikuwa wakimfuata Kristo....na katika kumfuata Kristo walipata mateso.
- **Ni lini tunathamini usalama na usalama wetu kuliko Injili na Agizo Kuu? Je, hadithi hii inawezaje kututia moyo kuwa na ujasiri kwa ajili ya Injili?**

Utekelezaji wa Kibinafsi:

- **Unakabiliwa wapi na mateso katika maisha yako mwenyewe? Je, umewahi kufurahia kuhesabiwa kuwa unastahili kuteseka kwa ajili ya Kristo? Ni kwa njia gani ukweli wa injili unaweza kukusaidia kukutia moyo?**
- **Unaona wapi wivu au hasira katika maisha yako? Je, ni kwa jinsi gani ujumbe wa injili wa toba na imani unaweza kukusaidia?**